

Вірш В. Б. Антоновича.

—

Рідко хто з численних поклонників покійного українського історика знає, що він пробував своєї сили й на поетичному полі. Сам він про свої поетичні спроби не згадував і, як пригадуємо, говорив навіть, що в поезії він нічого не тямить. Проте замолоду Антонович писав і вірші і один з їх був надрукований в українському журналі „Мета“, що виходив у Львові спочатку 60-х років. Ми передруковуємо з „Мети“ за 1863 рік цей вірш, цікавий не так з художнього погляду, як своїми думками, характерними для того настрою, що перетягнув Антоновича од блискучого панства до занедбаного народа. Антитеза між „дуками-срібляниками“ та „безродним бурлацтвом“, яку не раз проводив Антонович-історик, захопила, як бачимо, і Антоновича-поета і вилилась в оцьому віршові, підписаному псевдонімом *В. Маринчук*.

З КОЛИЩНЬОГО.

У синіх жупанах, у шапках високих,
І силою й видом могучі,
На баських бахматах, спряжними рядами,
В одежі і зброї блискучій
Стає перед оком вельможне лицарство,
Стає — і все кіньми басує,
Побрязкує в шаблі, покручує вуси,
Все з висока — наче б гордує.
Широкою волю, блискучою славу
Вони колись добували;
За волю, за славу, за милу родину
Вони буйні голови клали;
І волю безмежню, і славу без краю
Вони добували головами...
І марне пустили кривавий добуток
Не хтіли ділитися з братами.
І згинула, щезла лицарська родина,
Пішла ворогам на поталу,
І горде лицарство своїми ж руками
Собі ж таки яму придбало.
І з гомоном ради й з піснею бенкета
Ворожою кров'ю политі,
І в сварці з собою, і з брязкотом битви,
І димом гарматнім обвиті
Пішли у могилу, заснули на-віки,
Все горді та пишні, як перше;
Та братам та волі, лицарській родині
Зовсім ще від того не легше.
Ой хто ж ви лицарі — ой хто ж ви
вельможні,
Хто ви, молодецьке юнацтво?
Ой знаю вас, знаю, срібляники-дуки:
— Ви славне та горде козацтво.

* *

Встають вовки сіроманці,
Залізні люде старини,
Твої останні, Україна,
Та найвірніші сини.

В свитях драних, без шапок,
Голодні, бідні, почорнілі,

Кровью із ран своїх політі,
Димом пожежі обгорілі.

Огонь і куля, спис і палля,
По їх грудях мабуть гуляли,
І, не зломивши сильну волю,
В могилу рядом їх уклали.

На вашім тілі—вашої кровью
Пани, уряди записали
За леху долю, люту кару,
Та з тим і спати вас покляли.

Останні голови покляли
Вони за кривду свого люду,
Щоб правду боронить та волю,
Страшного не злякались суду.

І темні, бідні і прокляті,
Пішли замучені в могилу;
Пішли без суду, понесли
З собою правду лиш та силу.

Ой хто ж ви, прокляті людьми,
Без дому і сямь бурлаки?
Хто ви такі, батьки-сердеги?
— Я знаю вас:—ви гайдамаки.

